

steekmuggenoverlast

Schiermonnikoog 2007: een reconstructie

Piet Verdonschot

Zoetwaterecosystemen

onderwerpen

ecologie van steekmuggen

- levenscyclus
- huissteekmuggen
- moerassteekmuggen

het onderzoek

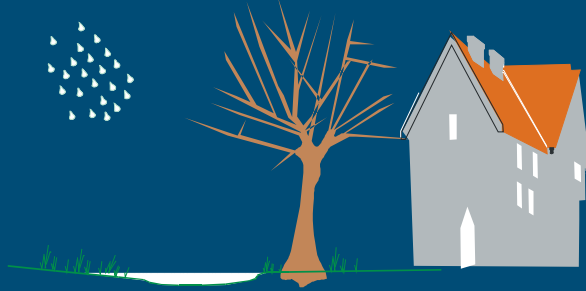
- neerslag en grondwater
- steekmuggen

de reconstructie en conclusies

levenscyclus huissteekmug

winter

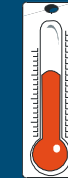

volwassen

voorjaar

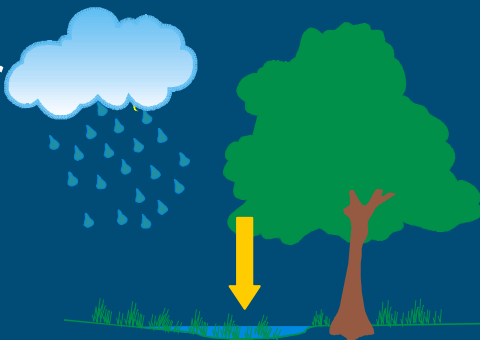
6-8 cycli per jaar
ontwikkeling in 10 dagen

>25°C

zomer

drijvend eipakket

>300

larven

poppen

waar leeft de huissteekmug?

dakgoot

regenton

droogvallende
moerasvijver

buiten
gebied

ondergelopen
weilanden e.d.

emmers, potten

stedelijk
gebied

greppel

overstromings-
gebieden

kruipruimte

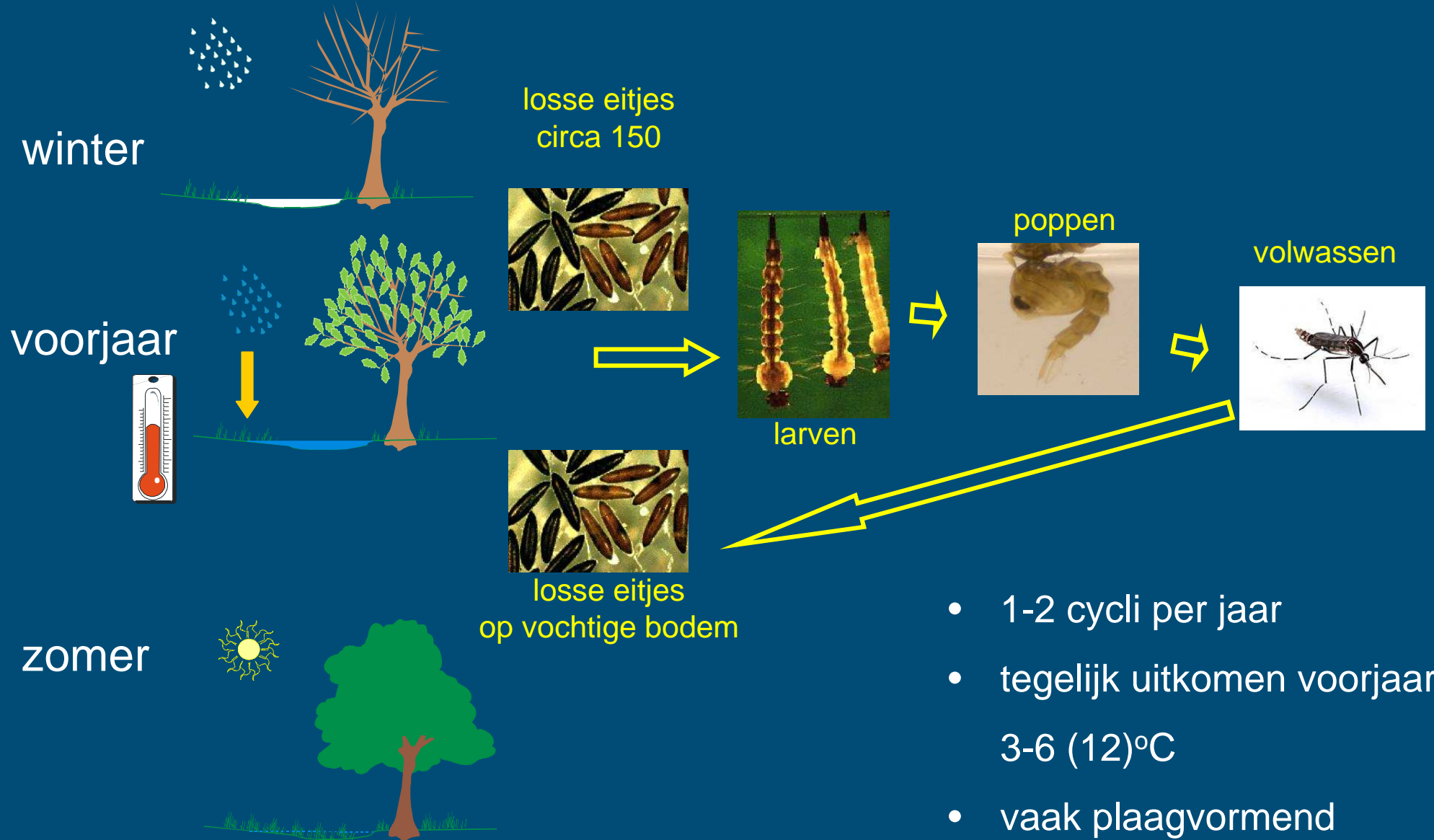
regenplassen

nieuw gegraven
stilstaande wateren

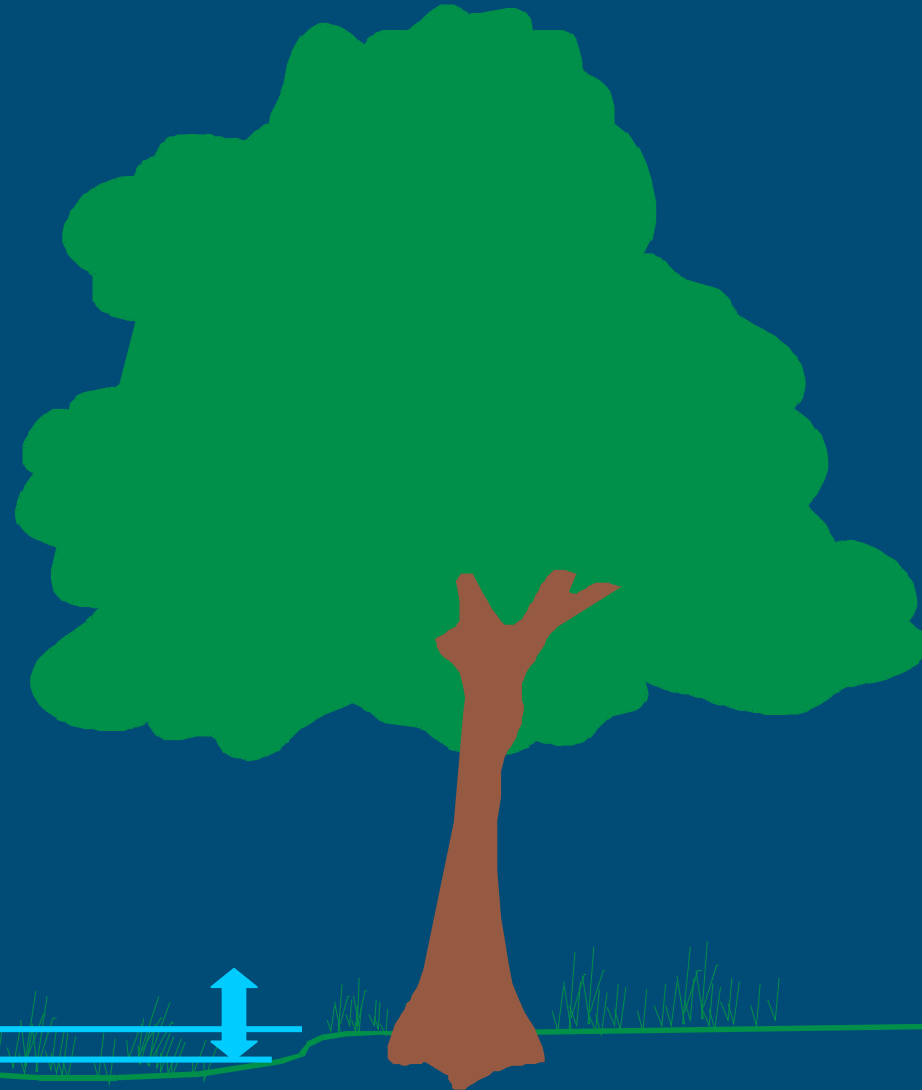
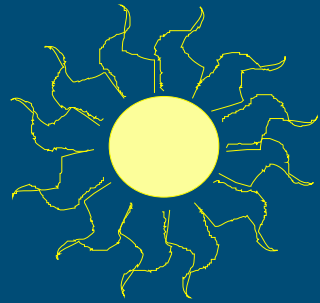
levenscyclus moerassteekmug

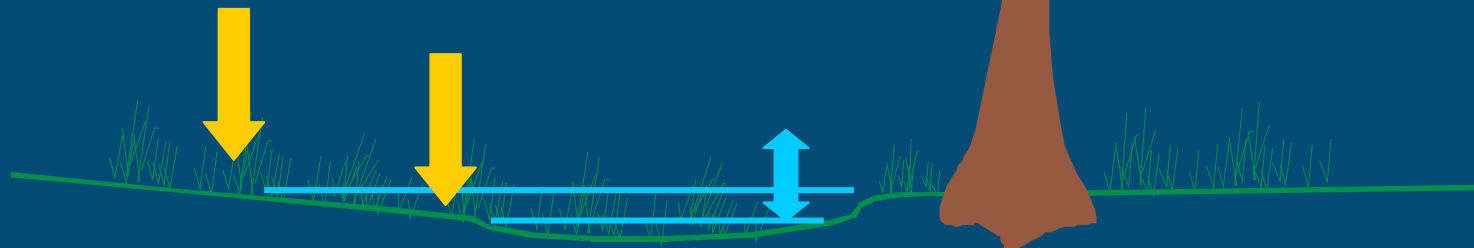
- 1-2 cycli per jaar
- tegelijk uitkomen voorjaar
3-6 (12)°C
- vaak plaagvormend

ei-afzetting moerassteekmug

aan de vochtige rand
van het opdrogend water

waar leeft de moerassteekmug?

laagveenmoeras

duinplas

hoogveen-
moeras

rivieruiterwaard

bospoel

waarom niet in alle wateren?

libel

waterscorpioen

vis

rovers

roofkevers

salamander

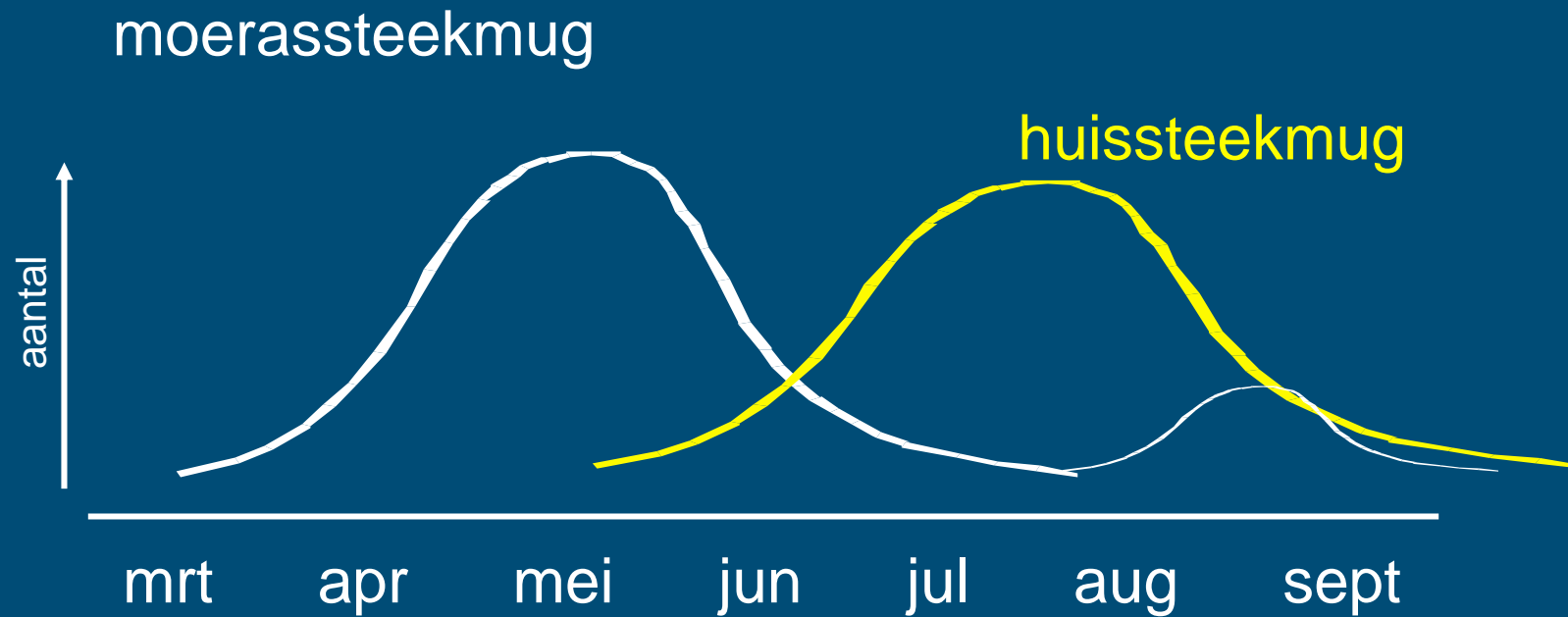

kikker

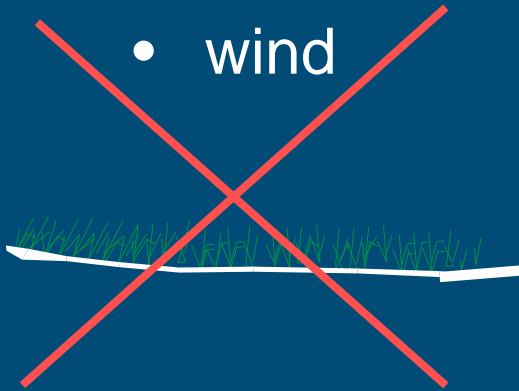
wanneer treedt overlast op?

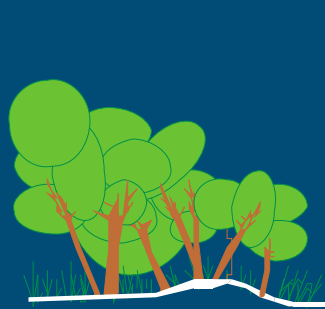
waar zitten de steekmuggen?

- droog
- wind

huissteekmug

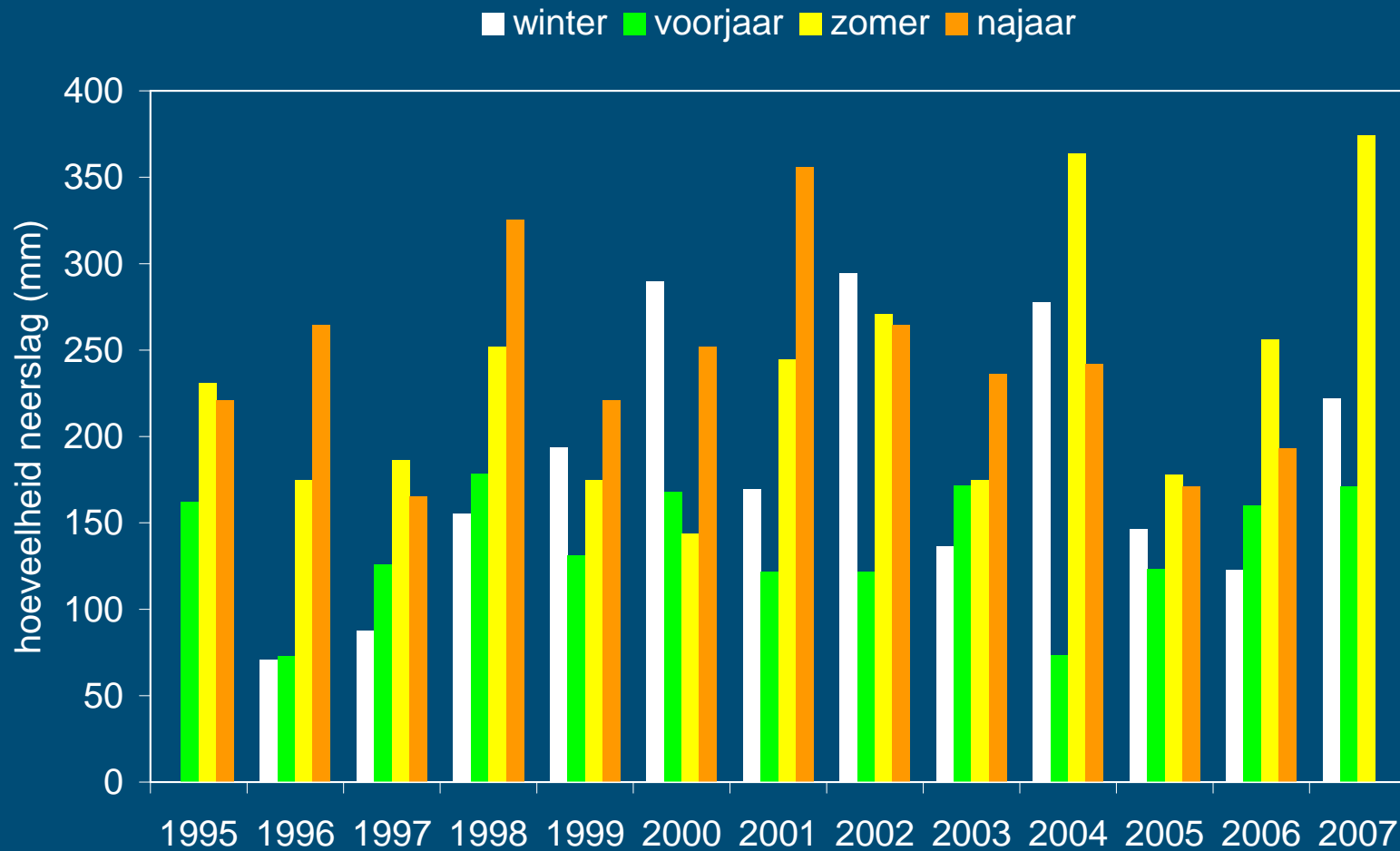
moerassteekmug

- hoge luchtvochtigheid
- windluwte
- relatief warm
- vliegafstand beperkt

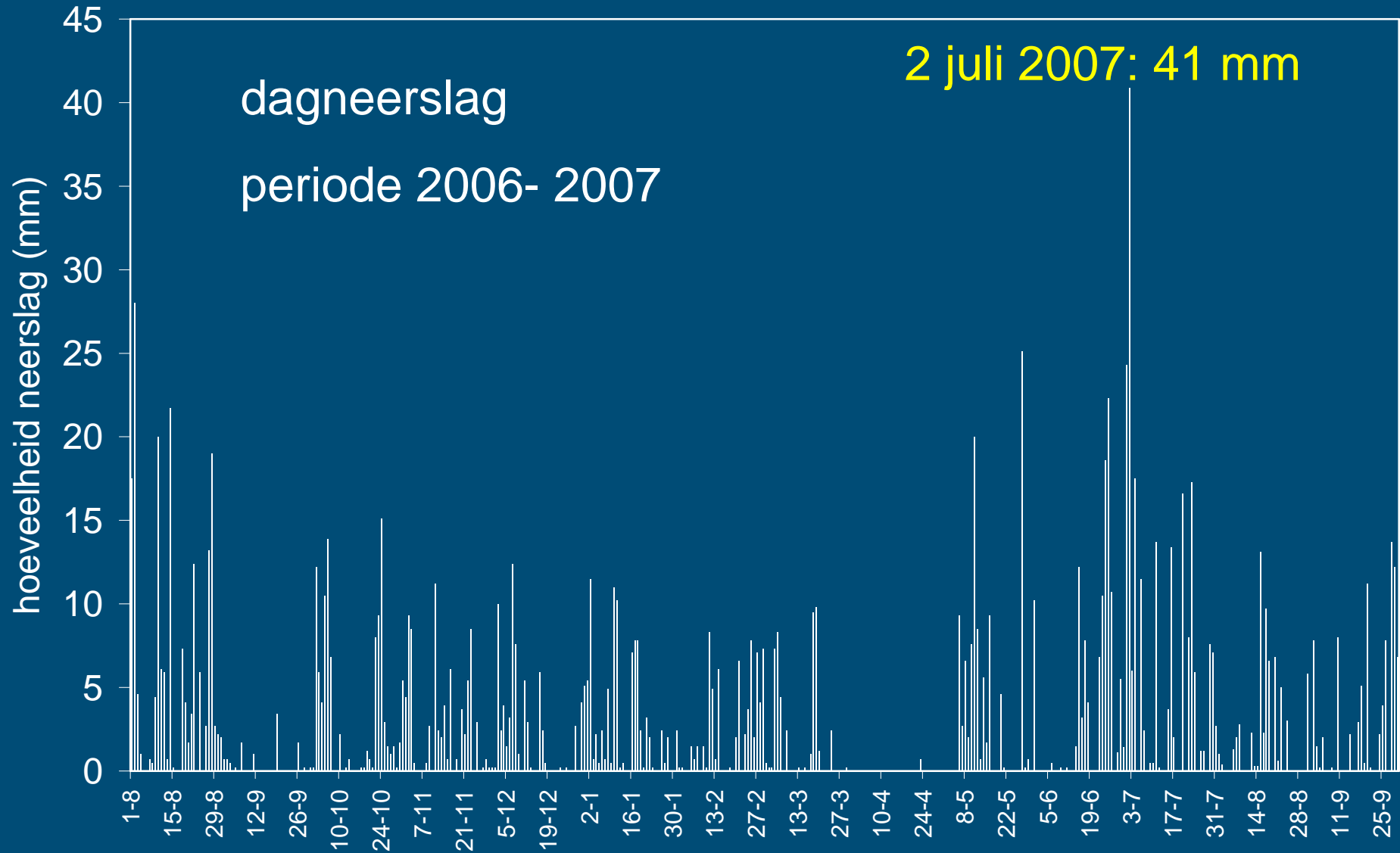
het onderzoek: neerslag

combinatie natte winter/voorjaar + extreem natte zomer

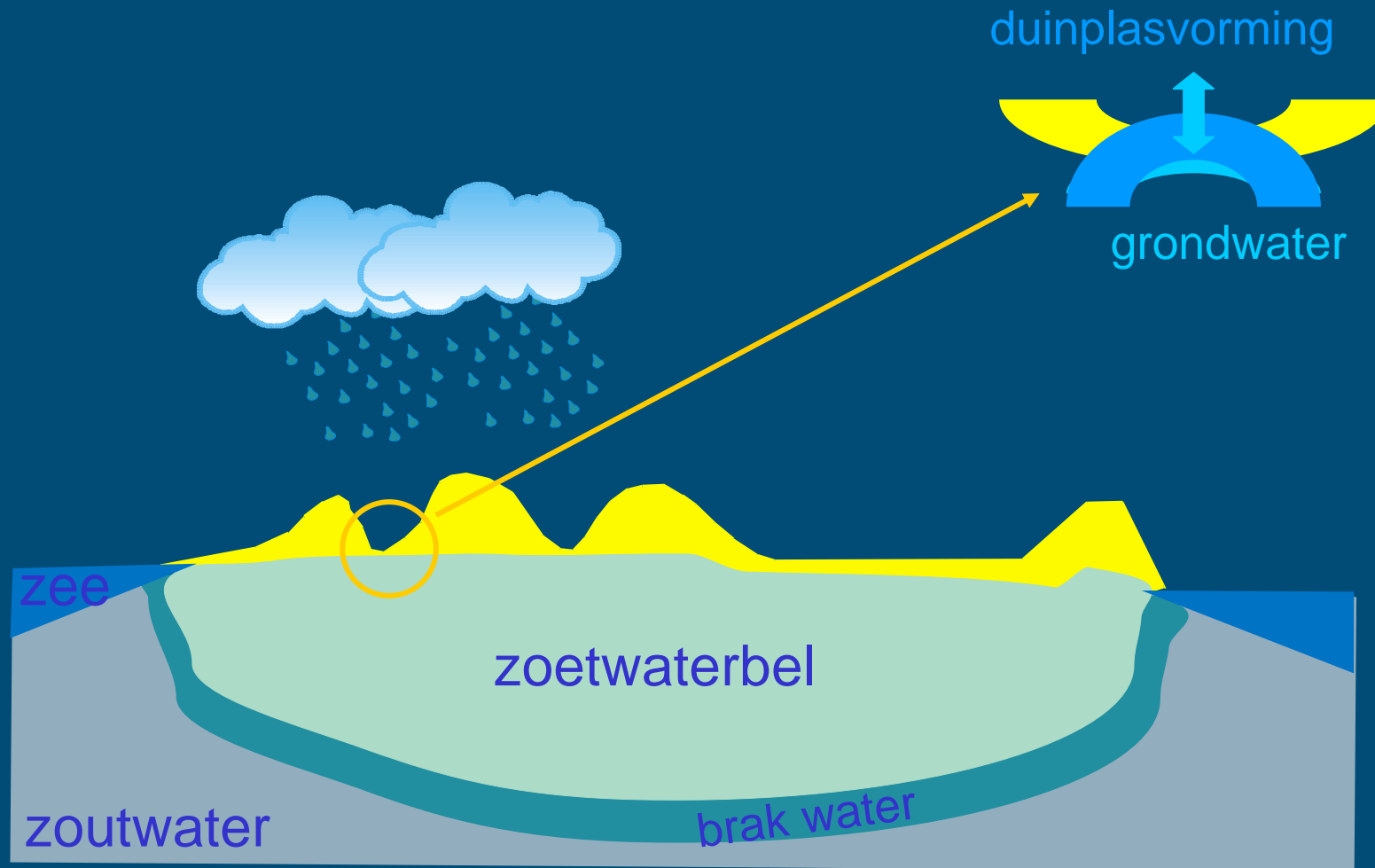

het onderzoek: neerslag

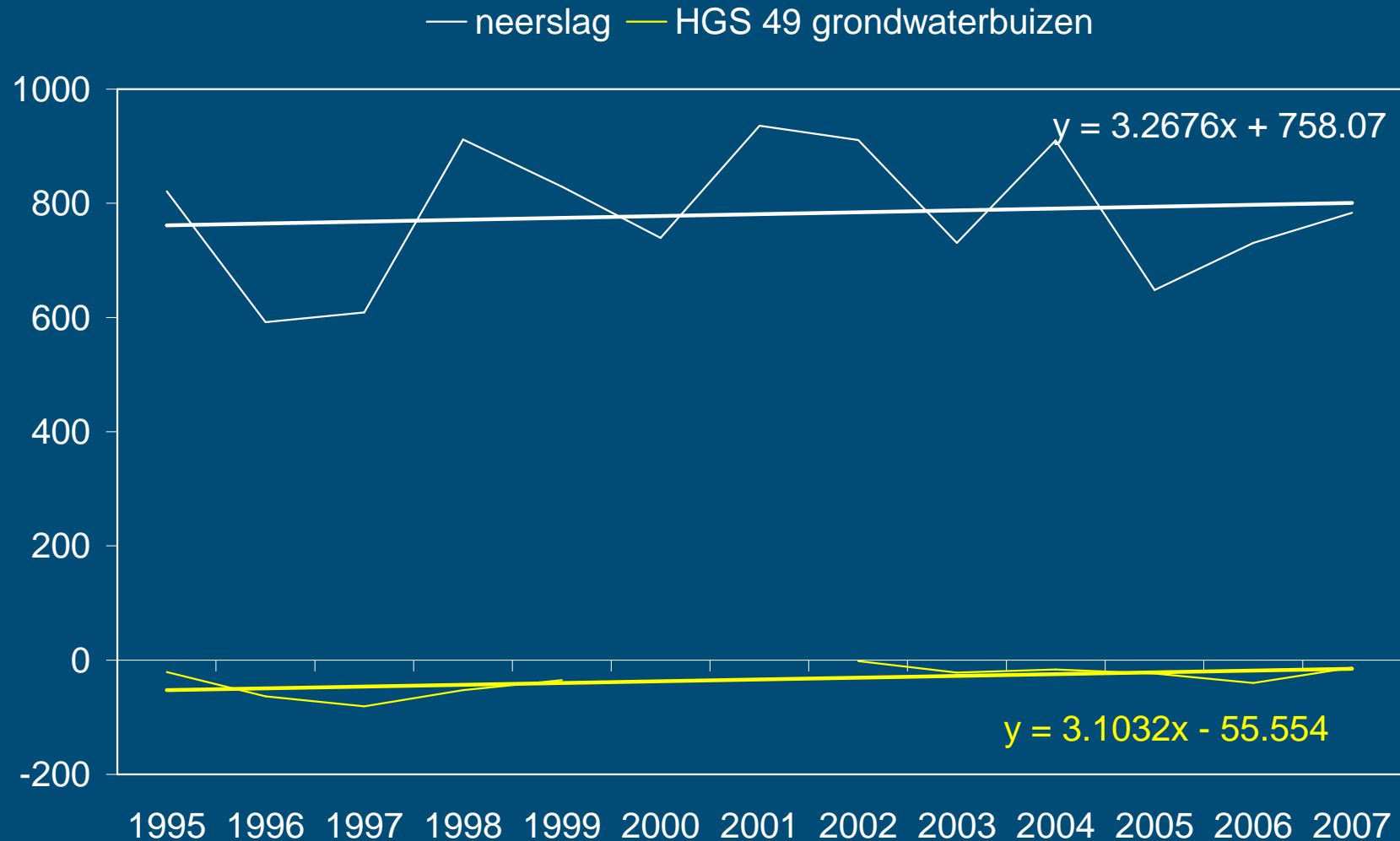

het onderzoek: grondwater

het onderzoek: grondwater

laatste 10 jaar toename neerslag > toename grondwaterstand

steekmuggen inventarisatie

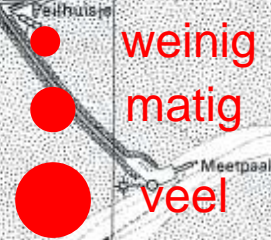
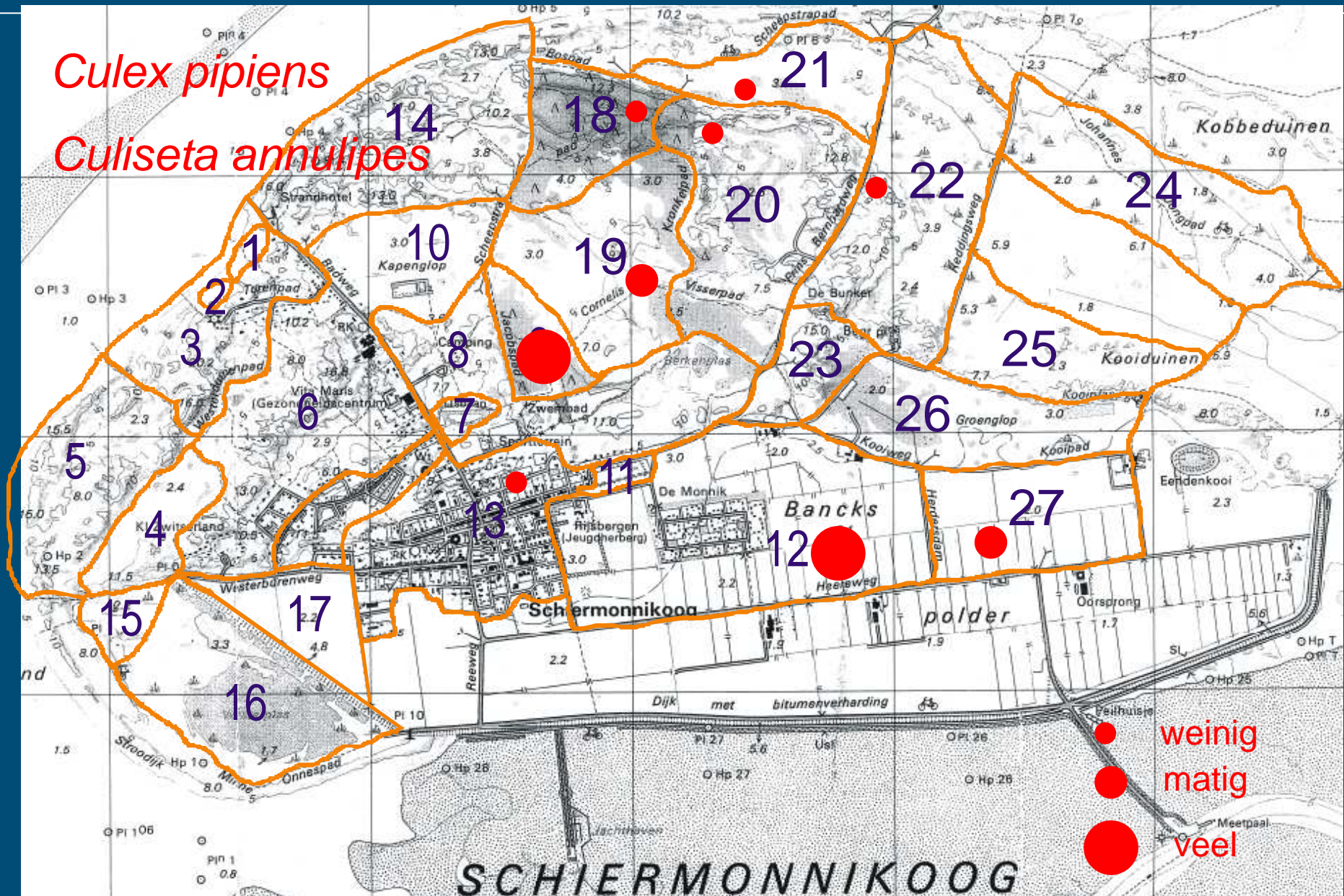
- half september 2007 veldinventarisatie
- westelijk deel eiland verdeeld in 27 vakken
- bemonsterd op 104 locaties
- 259 scheppen (appelmoeszeef/theezeefje)

steekmuggen inventarisatie

Culex pipiens

Culiseta annulipes

reconstructie - conclusies

waarnemingen

- tijdstip van overlast: juli
- plaats van overlast: rondom dorp maar ook elders
- neerslag: extreme neerslag begin juli
- grondwater: hoog agv natte winter
- tijdelijke wateren: veel geïnundeerde duinvalleien met beperkte afwatering